

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce

Student: Vojtěch PRÖSCHL

Obor: ČJ – D

Název práce v českém jazyce: Konkurence analytického futura a futura tvořeného tvarotvorným prefixem

Název práce v anglickém jazyce: Competition Between Analytic Future Forms and Future Forms Created by Prefix

Vedoucí práce: doc. Mgr. Robert Adam, Ph.D.

Oponent práce: PhDr. Pavel Sojka, Ph.D.

Typ posudku: oponent práce

1 - HODNOCENÍ OBSAHU PRÁCE

	Kritérium	Hodnocení (A-D)
1.1	Adekvátnost stanovených cílů a volba metodologie	A
1.2	Relativní úplnost zpracované sekundární literatury	A-B
1.3	Porozumění zdrojům a schopnost pracovat s nimi	A
1.4	Volba vhodné techniky zpracování materiálu a její zvládnutí	A
1.5	Interpretace výsledků	A-B
1.6	Struktura práce, vyváženost jednotlivých částí	A
1.7	Logičnost výkladu	A
1.8	Přínos práce, dosažení cílů a validita závěrů	A-B

Slovní komentář: Autor zkoumá v předložené práci téma, jemuž se až na výjimky dosud věnovalo málo pozornosti. Hned na začátku je třeba říci, že se úkolu chopil zodpovědně, ba dokonce obohatil bohemistické poznání o daném tématu. Jeho práce (i když stránkovým rozsahem a objemem sekundární literatury nevelká) tedy značně přesahuje požadavky kladené na tento typ závěrečné práce. Následující kritické připomínky na této skutečnosti nic nemění.

1. Autor se v textu vůbec nezabýval otázkou, jak danou problematiku reflektují české mluvnice, a to ani ty (nejnovější). Rozhodně měl v textu odkázat alespoň na *Mluvnici češtiny 2* (1986) a na *Velkou akademickou gramatiku spisovné češtiny*, případně i na *Mluvnici současné češtiny 1*.

2. Autor měl podle mého názoru alespoň rámcově popsat slovesa se slovotvornou předponou

po- (třeba jen s využitím *Slovníku afixů užívaných v češtině*). Kdyby tak byl učinil, mohl ještě zpřesnit svá pozorování v empirické části (viz zde bod 4).

3. Autor musel v rámci zpracovávaného tématu intenzivně pracovat z ČNK. Značnou část vynaložené námahy si však mohl ušetřit, kdyby byl zvolil rychlejší způsob vyhledávání. Nebylo nutné vyhledávat u každého jednotlivého slovesa všechny tvary s tvarotvorným prefixem *po-* zvlášť (podle různých hodnot osoby a čísla), nýbrž použít souhrnné vyhledávání a třídit podle frekvence tvarů. Korpus nabízí i možnost odlišit povrchově homonymní přítomné tvary 3sg a 3pl akt. sloves 4. a 5. přítomné třídy.

4. V některých případech není jisté, zda prefix *po-* má povahu tvarotvornou, nebo slovotvornou. I zde mohl autor využít ČNK. Zjistil by tak, že např. vedle sloves *cestovat, putovat, korzovat, toulat se, lyžovat, běžkovat* existují i dokonavé prefigáty *pocestovat (si), poputovat...* V takových případech by bylo třeba analýzu zpřesnit.

5. U sloves, u nichž autor zjistil výskyt obou možností vyjádření budoucnosti, měl pro lepší čtenářovu orientaci vyjádřit jejich konkurenci v procentech a vytvořit škálu. Tím by lépe vynikla důležitá skutečnost, že konkurence obou forem se u konkrétních sloves projevuje různě.

2 - HODNOCENÍ FORMÁLNÍCH NÁLEŽITOSTÍ PRÁCE

	Kritérium	Hodnocení (A-D)
2.1	Adekvátnost horizontálního členění textu	A
2.2	Funkčnost odkazů a poznámkového aparátu	A
2.3	Dodržení citační normy	A
2.4	Dodržení stylové normy	A
2.5	Dodržení morfologické normy a pravopisné kodifikace	A-B

Slovní komentář: Autor prokázal dobré formulační schopnosti, píše vyspělým odborným stylem. Občas se však v práci vyskytují pravopisné nedostatky (především chybějící interpunkce), morfologická zaváhání, výjimečně i neobratná vyjádření.

3 - SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Předložená práce splňuje požadavky kladené na daný typ závěrečné kvalifikační práce ve studijním oboru *Český jazyk se zaměřením na vzdělávání*.

Práce je v souladu se zásadami citační etiky.

Práci doporučuji k obhajobě.

Slovní komentář: Autor prokázal pozorovací talent, přemýšlivost, formulační schopnosti, jakož i připravenost a ochotu polemizovat se staršími texty. Jeho práce má v žánru bakalářských prací výrazně nadprůměrnou úroveň. Soudím, že výsledky by autor mohl – po dílčích zpřesněních – publikovat v podobě článku či konferenčního příspěvku.

4 - OTÁZKY A NÁMĚTY PRO OBHAJOBU

4.1	Započítal autor do výsledků i variantní tvary 1pl typu <i>budem růst / porostem</i> , nebo pracoval jen s variantami stylově vyššími?
4.2	Připustíme-li existenci prefigovaných derivátů zmíněných zde v první části posudku (bod 4), jak se tyto deriváty významově liší od nepředponových základových sloves?

Datum: 21. 8. 2023

Podpis: